

694 Palæstra Christiana. Pars I. Cap. VII.

Neceta di-
fus, alibi narramus. Vtrumque certò subitanæ occasio,
cet l.2.c.10. & vehemens tentatio ad Lauernæ artes impulit. No-
tissimum: Occasio facit furem.

Lividinis.
Sed est qui pudicus sibi videatur & castis moribus,
O Samlō! Animam tuam ad tentationem præpara. At
ille suis viribus fudit. Ita repente & petulans mu-
lietculæ occurſus, improuisa Dallæ alicuius blandi-
menta militer sternunt; Occasio & tertio pudici-
tiam illi non inuitu ripiunt. Occasionem si cauere vo-
lueret, tentationem non difficulter vincere potuisse.

Iacundia.
Est qui tractabiles se le mitem credat. Sed iste
sua opinione tam mitis homo vix oculo stringitur obli-
quo, vix fauciatur verbulo, vix tangitur, mox fuit ira-
dentes acut, pugnūquæ facit, inuolaturas etiam, fi-
possit, aduersarium. Fortassis subitam irascendi occa-
sionem non praedit, & ira succubet.

Incoſtitia.
& paſſuſi-
mitatis.
Est qui magnanum & confans videri velit. Sed re-
pente rebus aduersis ita concutitur, vt imbellis ac pa-
uidus non tantum gradu moueat, sed fugiat, anima
proicit, cadat, vixne pene animam desponeat.
Subitus eam tentationis actoris incursus in illam con-
sternationem deiecit. Tam imbecilles à nobis & miseri-
sumus. Tandem pro se quisque cogit fateri: Non pu-
tasse mihi furem. Tentatio me mihi patefecit. Alius:
Non putassem ab Asmodæo libidinis diabolo me vin-
cendum. Tentatio me mihi prodidit. Alius: Non putas-
sem tam multum in me fellis delitescere; columbam &
ouiculam me confui. Tentatio me mihi, qualis fin
monstrauit. Alius: Non putassem vñquam me tam pa-
uidum, impatiētem, animo tam angusto, imbecilli,
puſſillo; me ſanè multò fortiorē iudicauit, ſed iſtuſ jam
tentationi credo. Vide igitur qualis ſis, vide: In pace leo,
in prælio cœrus. Vide igitur qualis ſis, vide: In pace leo,
in prælio cœrus, & maximus ſuper menſam latiorē
ad congios miles, promptissimus ad Bacchi pugnas
Archant.4. Archistrategus. Quærit Athanasius cur permittat Deus
int. In q. ad Antio-
chum prin-
cipem 9.7.
Si ex tam
nifocles, Pericles, ad eam nominiſt celebritatē nunc-
ſunt. Aha-
nasiſ. quam peruenient, niſi per tot bellā tot ſibi peperiffent
victorias. Altera, vt qui Deum verē diligunt, manife-
ſtiſtant.

Job 1.1.
Graui olim agitabatur controverſia, num Iobus
timet diligatq[ue] Deum. Timet & diligit Deum a
Iobo aſſeuers Angelus. Vir ille, inquit, ſimplex & re-
ctus ac timens Deum, & recedes a malo. At contra dia-
bolus Deum a Iobo non timet contendebat: omnem
illius probitatem eſſe ſuperficiariam; lobum haud aliter
iam ſtarre quam domum foris venustam, intus ruino-
ſam; Huſſeum principem iſtum eſſe papem auenacum,
ſed triticea crux obductum; vaginam autem, ſed ma-
charam plumbeam; ſepulchrum marmore candido te-
ſum, ſed mortuorum ossibus plenum; adeoque Deum
a Iobo nec timet vere nec diligi. Hæc igitur erat qua-
ſio, Num Iobus ex aſtro probus fit, an non: An purum
putum fit aurum, an adulterinum. Aurum eſſe obry-
zum & excoctum affirmabat Angelus; diabolus nega-
bat. Quid iam: Proberit igitur & tenterat. Ad corticam,
ad lapidem lydium examinetur, ſigiae ac malleis ex-
ploreter. Hic ergo diabolus, perniſia venia, vim om-
nen exerce, totos verium exercitus in vnum Iobum
ducere, corpus totum vleeribus opplepere, omne pecus
abigere, facultates omnes eripere, ipſam coniugem ad-
uersus miferitum concitare, ſepiennio toto doloribus
affiduis, maximis æruliosissimum excruciare, hoc
vno parcere, quod Deus iuſserat, non penitus occide-
re, ceterum ſupplicis omnibus dies noctesque validiſſi-
me impugnare, idque modis omnibus agere ac tenta-
re, vt Iobus prouidentiam diuina malediceret. Fru-

stra h[ec] omnia, Incaſſum ſauit Auernalis carnifex; ſuc-
cessu caruit tata illius atrocitas; in nihilum abiit omnis
tentatio. Victoriam Iobus multò illuſtrissimam e[st] fe-
ptennali prælio reportauit. Exarmatus, vietus, triu-
phatus eſt cacodemon. H[ic] demum orbi patuit a Iobo
Deum verē timeti ac diligi. Iob autum purissimum,
ignibus & malleis probatum. H[ic] innocens Iobi ſim-
plicitas, hic odium peccati, timor Dei, & amor inui-
tus enuit. Tētatio donis animi profert in lucem; vir-
tutem iubet clarescere tentatio. Tentatio hominib[us]
iſpi notum efficit. P[er]enna interrogat, inquit Gregorius, ſe
qui vñtraveri amar. Quod & Augustinus aſſerens: Noli
ergo inire, inquit, permiſſum aliqd facere tentatorem;
babes enim mifericordissimum ſaluatorē. Tantum per-
mittit ille tentare, quantum ribi prodes ut exercearis, et
proberis; et qui te neſciebas, ate ipſo ſmenari.

Auge. 8.7. in
p. 1.61. mihi
p. 2.56.
Atque hinc quod a priore ſequitur, ſubmiſſionem
animi & humilitatem docet tentatio; nemo infotet
& superbit, quam qui ſeipſum ignorat, nemo non hu-
milis & modestus, qui ipſe ſibi et toto notus. Ideo
quod Diuſus Propter dixit: Ad magnā virilitatem fidelium
matriam eſt refrenata certaminis, et non ſuperbia ſancti-
tas, dum pulsans infirmitas. H[ic] fideliſſime religioſus
ſcriptor ſubmonet. Nemo, inquit, tam perfecte eſt & San-
ctus, qui non habeat diquando tentationes, & plene eis ca-
re non poſsumus. Sunt tamen tentationes homini ſape vnde
eriles, ticer moleſta ſint & graves, quia in illis homo humili-
atur, pugnat & eriditur. Neſtimus ſape quid poſſumus,
ſed tentatio aperit quid ſumus. Tentatio non ſolum do-
cket, ſed pene cogit hominem ut ſe ſubmittat, ſi pa-
lo attentiū h[ec] ſecum ipſe perpendat: Ah mi bone
Deus, quam ego fragiliſſimi homi ſum vel aura leuifucula
me deiciit, alperius verbum turbat, & ad omnem impa-
tientiam exasperat. Ego haſtenus & ſciu[us] & expertus
sum temulentiam mihi no leuiter obeffe, & tamen cum
in oculis, aut in manu vinum eſt, contra ſcientiam, &
conscientiam, & experientiam meam liberimē delin-
quo. Sciu[us] haſtenus & expertus ſum mulierum confor-
tum & libidinis malum mihi plurimum nocuisse, &
ramen cum tentatio inuitat, in præceptis voluntarie ruo.
Sciu[us] haſtenus & crebro nimil expertus ſum, quan-
tum haec, & illa & iſta mihi attulissent danni; quapropter
& haec illa, & iſta ſexcenties, vel in 100 milles ite-
ri que milles decreui ac statui cauere conflatiſſime. At
vbi vel leuis tentatio me illatil, illa omnia iam toties
eiuata in meam perniciem audiſſimè resum, & inci-
pium capit[us] ego ipſe damno. O quoties, bone liſt[us],
animo firmitatim propofui, gula nil indulgere, neceſſi-
tatis limites edendo non excedere, in volupſatia gratia
nihil tangere: haec mea quotidiana ſunt decreta,
in ea tamen ferè quotidie pecco. Cum epulæ placent
oculis, mox natant ſalua dentes, manus, præcipitantes, &
ad os rapiant ter millies dammata. Tales fumus heroës;
tam conſtantis propofiti Martyres. Imò, quod turpis
eriam, dum ſtatutimus gula moderari, pro libitu galam
paſcimus. Ehenquotidianam h[ic] pugna, vitam legitima,
& rara eft vitoria: Ah, quid ego ſum in tentatione, quam
debilis, quam nullarum virium! Ut vitrum Venetum,
teneritum laſp[us] vel illiſi leui vnicō in reſtulas abit:
haud aliter homo tentatus tam nullius roboris eſt, vt
cum vel muſea, vel vermiculus, vel cicindela turbet, &
ad noxam trahat. Tentatio plerumque malos non facit;
ſed malitiam latenter dergit.

ſ. II I.

H[ec] quisquis ſecum ipſe reputat, non potest quin
erit omniemque fastum ponat, & in ſui nihilum
pudibundus ſe immerget. Ita beatifissimus Paulus: Ne,
inquit, magnitudo reuelationum extollat me, datus eſt mihi
ſtimulus carnis mee. Angelus Satana, et me colaphizer.
In supremo caelo fuit, in Angelorum curia conſedit, ar-
caniſſima quaque audit, ſemicincti ſuis ſanctauit mor-
bos,